

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
DPS - 140 - 22 (3) /05

Warszawa, 3 marca 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Przedkładam **stanowiska Rządu** wobec:

- **poselskich projektów ustaw o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego** (druki nr 3728 i 3729) oraz
- **prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego.**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

STANOWISKO RZĄDU

w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy

– Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 3728).

I. Poselski projekt ustawy dotyczy zmiany art. 890 Kodeksu postępowania cywilnego, regulującego możliwość dokonywania wypłat z zajętego rachunku bankowego dłużnika.

Przepis art. 890 § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 lutego 2005r. stanowi, że jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorca, sąd może zezwolić na wypłatę z zajętego rachunku bankowego wynagrodzenia za pracę dla pracowników zatrudnionych u dłużnika wraz z podatkami i ustawowymi ciężarami. Zezwolenie może być udzielone na okres trzech miesięcy, w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego na podstawie odrębnych przepisów.

II. Celem poselskiego projektu ustawy jest dostosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji do szczególnej sytuacji zakładów opieki zdrowotnej.

Zgłoszony projekt, według jego autorów, jest konsekwencją wyjątkowo trudnej sytuacji ekonomicznej zakładów opieki zdrowotnej oraz szczególnej roli społecznej, jaką te zakłady odgrywają, co przesądza, że powinny być im zapewnione warunki do prawidłowego funkcjonowania.

Autorzy projektu celowość jego wprowadzenia odnoszą do sytuacji, gdy dłużnikiem jest zakład opieki zdrowotnej. Komornik sądowy nie mógłby wtedy zająć części rachunku bankowego, z którego wypłacane jest wynagrodzenie za pracę dla pracowników.

Wskazane cele autorzy projektu zamierzają osiągnąć przez dodanie w art. 890 Kodeksu postępowania cywilnego § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli dłużnikiem jest zakład opieki zdrowotnej, zakaz wypłat wynikający z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego nie dotyczy bieżących wypłat za wynagrodzenie za pracę, może nastąpić po złożeniu bankowi odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu.”.

Według art. 2 projektu, ustawa wchodziłaby w życie z dniem ogłoszenia.

III. Odnosząc się do zaproponowanego rozwiązania prawnego zauważyć należy przede wszystkim, że projekt poselski zmierza do przywrócenia istniejącej przed dniem 5 lutego 2005 r. możliwości dokonywania nieograniczonych wypłat na wynagrodzenia za pracę z zajętego rachunku bankowego dłużnika, ograniczając zakres zastosowania tej regulacji jedynie do dłużników będących zakładami opieki zdrowotnej.

Proponowane rozwiązanie jest nie do przyjęcia, gdyż wprowadza podmiotowe uprzywilejowanie określonej kategorii dłużników w postępowaniu egzekucyjnym. Takie unormowanie byłoby sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości (art. 32 Konstytucji RP).

Poza tym należy mieć na uwadze, że niemożność skutecznego dochodzenia roszczeń wierzycieli od podmiotu, który uczestniczy w obrocie gospodarczym, spowoduje obawę przed podejmowaniem z nim kooperacji. Przede wszystkim nikt nie będzie udzielał takiemu podmiotowi kredytu, zaś sprzedawcy będą żądali od niego „z góry” zapłaty gotówką za dostarczone towary i usługi. W rezultacie funkcjonowanie takiego podmiotu w obrocie gospodarczym w praktyce będzie niezmiernie utrudnione.

Ta zasada dotyczy również zakładów opieki zdrowotnej, które na wolnym rynku zaopatrują się w sprzęt medyczny, lekarstwa, inne produkty i różne usługi.

Niewłaściwym rozwiązaniem byłoby więc dokonanie takiej zmiany przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, która by uniemożliwiała lub nadmiernie ograniczała możliwość realnego zaspokojenia roszczeń wierzycieli zakładów opieki zdrowotnej w postępowaniu egzekucyjnym.

Niewłaściwe jest także oznaczenie proponowanego przepisu jako § 3 w art. 890 k.p.c. Przepis § 3 w tym artykule został wcześniej uchylony, a zasadą techniki legislacyjnej jest, że w kodeksach uchylonego przepisu nie zastępuje się nowym tak samo oznaczonym, lecz nowemu przepisowi nadaje się oznaczenie kolejnej jednostki redakcyjnej (w omawianym przypadku - § 4).

IV. Z powyższych względów Rada Ministrów negatywnie opiniuje poselski projekt ustawy i opowiada się za jego odrzuceniem.

STANOWISKO RZĄDU

**w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy
– Kodeks postępowania cywilnego (druk sejmowy nr 3729).**

I. Poselski projekt ustawy dotyczy zmiany art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, regulującego możliwość dokonywania wypłat z zajętego rachunku bankowego dłużnika.

Przepis art. 890 § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 lutego 2005r. stanowi, że jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorca, sąd może zezwolić na wypłatę z zajętego rachunku bankowego wynagrodzenia za pracę dla pracowników zatrudnionych u dłużnika wraz z podatkami i ustawowymi ciężarami. Zezwolenie może być udzielone na okres trzech miesięcy, w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego na podstawie odrębnych przepisów.

Zdaniem autorów poselskiego projektu ustawy, obecnie obowiązujące przepisy Kodeksu postępowania cywilnego umożliwiają zajęcie wszystkich środków dłużnika, także tych, które przysługują pracownikom w formie wynagrodzenia za wykonaną pracę, nakładają odpowiedzialność zbiorową na niewinne osoby, których jedynym źródłem utrzymania jest wynagrodzenie z tytułu pracy najemnej.

Możliwość zajmowania środków pieniężnych przeznaczonych na wynagrodzenia za pracę pracowników stwarza więc naruszenie godności uczciwie pracujących ludzi, którzy nie podejmują decyzji ekonomicznych i nie zarządzają przedsiębiorstwami, w związku z czym nie może być na nich nakładany obowiązek pokrywania ewentualnych długów przedsiębiorstw.

Grupą zawodową, która najbardziej dotkliwie może odczuć działanie obowiązujących przepisów są pracownicy służby zdrowia.

Poselski projekt ustawy ma na celu stworzenie możliwości dokonywania nieograniczonych wypłat z zajętego rachunku bankowego na wynagrodzenia za pracę i świadczenia alimentacyjne.

Założony cel autorzy poselskiego projektu zamierzają osiągnąć przez nadanie art. 890 § 2 k.p.c. następującego brzmienia:

„§ 2. Jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorca lub inna jednostka organizacyjna zatrudniająca pracowników, zajęciu komorniczemu lub innemu, zakazowi wypłat wynikających z zajęcia wierzytelności na rachunku bankowym dłużnika nie podlegają środki przeznaczone na bieżącą wypłatę wynagrodzenia za pracę pracownikom zatrudnionych u dłużnika. Wynagrodzenie za pracę obejmuje także naliczane składki na ubezpieczenia społeczne odprowadzane do ZUS, ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia obowiązkowe na rzecz Skarbu Państwa. Zakaz wypłat z zajętych wierzytelności z rachunku bankowego dłużnika nie dotyczy również środków przeznaczonych na świadczenia alimentacyjne. Wypłata wynagrodzenia za pracę następuje po złożeniu w banku odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata na świadczenia alimentacyjne następuje po przedstawieniu bankowi odpisu tytułu wykonawczego stwierdzającego obowiązek dłużnika do płacenia świadczeń alimentacyjnych. Świadczenia alimentacyjne bank wypłaca bezpośrednio do rąk osoby, która zgodnie z przedstawionym tytułem wykonawczym ma do takich świadczeń prawo.”.

II. Poselski projekt ustawy, zakładający możliwość pozaegzekucyjnego zaspokojenia niektórych wierzycieli (pracowników, wierzycieli alimentacyjnych), ustanawia wyjątek od zasady, że środki zgromadzone na zajętych rachunkach bankowych dłużnika powinny służyć zaspokojeniu wierzycieli egzekwujących i powinny być dzielone zgodnie z zasadami obowiązującymi w postępowaniu egzekucyjnym.

Nie kwestionując potrzeby zwiększenia ochrony wynagrodzeń za pracę pracowników dłużnika, nie można dopuścić do sytuacji, że uprzywilejowanie należności pracowniczych będzie nieograniczone, ponieważ mogłoby to kolidować z interesem innych wierzycieli, którzy często są także pracodawcami, a wyegzekwowane od dłużnika środki niejednokrotnie zamierzają przeznaczyć na wypłatę wynagrodzeń dla swoich pracowników.

Wierzyciele muszą mieć prawo skutecznego dochodzenia swych roszczeń od dłużników. Stanowi to gwarancję prawidłowego obrotu gospodarczego.

Niemожność skutecznego dochodzenia roszczeń od określonego podmiotu, który uczestniczy w obrocie gospodarczym, spowoduje obawę przed podejmowaniem z nim kooperacji. W rezultacie funkcjonowanie takiego podmiotu w obrocie gospodarczym w praktyce będzie niezmiernie utrudnione. Ta zasada dotyczy zwłaszcza przedsiębiorców, ale także innych jednostek organizacyjnych zatrudniających pracowników (innych pracodawców), do których odnosi się projektowany art. 890 § 2 k.p.c.

Dotyczy to również zakładów opieki zdrowotnej, które w oparciu o zasady wolnorynkowe zaopatrują się w sprzęt medyczny, lekarstwa i inne towary oraz usługi. Jeżeli zostanie wyłączona możliwość prowadzenia przeciwko nim skutecznej egzekucji, banki nie będą skłonne udzielać im kredytów, zaś sprzedawcy będą żądali „z góry” zapłaty za dostarczone towary i świadczone usługi.

Poza tym należy mieć na uwadze, że w drodze egzekucji dochodzone są także roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez szpitale i inne zakłady opieki zdrowotnej. Powstają one z przyczyn leżących po stronie pracowników służby zdrowia, trudno uniemożliwić więc wierzycielom dochodzenie tych świadczeń.

Jeżeli nawet uznać, że ochrona wynagrodzeń za pracę pracowników zatrudnionych u dłużnika, którą przewiduje art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego w obecnie obowiązującym brzmieniu, jest niewystarczająca, to niewłaściwym rozwiązaniem byłoby jednak dokonanie zmiany tego przepisu zaproponowanej w projekcie, która by uniemożliwiała lub nadmiernie utrudniała realne zaspokojenie wierzycieli pracodawców (w tym zakładów opieki zdrowotnej) w postępowaniu egzekucyjnym.

Poselski projekt ustawy zawiera rozwiązania, które z jednej strony wzmacniają ochronę wynagrodzenia za pracę w egzekucji z rachunku bankowego, z drugiej zaś strony mogą prowadzić do nadmiernego uprzywilejowania pracownika kosztem wierzycieli egzekwujących wskutek tego, że nie przewidują żadnych ograniczeń ani kontroli pozaegzekucyjnych wypłat z zajętego rachunku bankowego.

Projekt nasuwa również szereg uwag o charakterze redakcyjno – legislacyjnym. Zastrzeżenia budzi np. użycie określenia „przedsiębiorca lub inna

jednostka organizacyjna zatrudniająca pracowników". Przedsiębiorcą jest nie tylko jednostka organizacyjna, może być nim również osoba fizyczna lub prawna.

Projekt posługuje się też określeniem „zajęcie komornicze”, którego nie znają przepisy o postępowaniu egzekucyjnym.

Ponadto projekt nie zawiera przepisu przejściowego, który w sposób jednoznaczny wskazywałby, czy i w jakim zakresie nowy przepis stosuje się w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

III. Reasumując, poselski projekt ustawy w przedstawionym brzmieniu nie zasługuje na poparcie. W przypadku podjęcia nad nim prac parlamentarnych wymagałby zmian merytorycznych gwarantujących większą skuteczność egzekucji z rachunku bankowego dłużnika, a także zmian redakcyjno-legislacyjnych.

STANOWISKO RZĄDU

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

I. Prezydencki projekt ustawy dotyczy zmiany art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, regulującego możliwość dokonywania wypłat z zajętego rachunku bankowego dłużnika.

Przepis art. 890 § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 lutego 2005 r. stanowi, że jeżeli dłużnikiem jest przedsiębiorca, sąd może zezwolić na wypłatę z zajętego rachunku bankowego wynagrodzenia za pracę dla pracowników zatrudnionych u dłużnika wraz z podatkami i ustawowymi ciężarami. Zezwolenie może być udzielone na okres trzech miesięcy, w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego na podstawie odrębnych przepisów.

Prezydencki projekt proponuje nadać temu przepisowi następujące brzmienie:

„§ 2. Wynikający z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy, zakaz wypłaty z tego rachunku nie dotyczy bieżących wypłat na wynagrodzenie za pracę do wysokości przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału określonego na podstawie przepisów odrębnych wraz z podatkami i innymi ciężarami ustawowymi oraz na zasądzone alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania. Wypłata na wynagrodzenie za pracę może nastąpić po złożeniu bankowi odpisu lity plac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata na alimenty i renty alimentacyjne – tytułu wykonawczego stwierdzającego obowiązek dłużnika do płacenia alimentów lub renty. Bank dokonuje wypłat na alimenty i renty do rąk uprawnionego do tych świadczeń.”.

Ponadto projekt zawiera przepis przejściowy, według którego „postępowania egzekucyjne wszczęte przed wejściem w życie niniejszej ustawy toczą się według przepisów obowiązujących w dniu ich wszczęcia”.

Według kolejnego przepisu projektu ustawy, wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Odnosząc się do zaproponowanego rozwiązania prawnego, zauważyć należy przede wszystkim, że projekt ustawy zmierza do przywrócenia stanu prawnego sprzed nowelizacji art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, która weszła w życie w dniu 5 lutego 2005 r..

Nie przewiduje on bowiem kontroli sądu nad bieżącymi wypłatami z zajętego rachunku bankowego na wynagrodzenia za pracę oraz alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania. W tym sensie, projektowana zmiana, zgodnie z zamierzeniem projektodawcy, przywraca w egzekucji z rachunku bankowego zakres ochrony świadczeń pracowniczych oraz alimentów i rent o charakterze alimentacyjnym istniejący do dnia 4 lutego 2005 r. Ochrona wynagrodzenia za pracę byłaby też niezależna od statusu prawnego dłużnika będącego pracodawcą, cechując się powszechnością.

Istotna modyfikacja wprowadzona została wyłącznie, jeśli chodzi o wysokość dopuszczalnych bieżących wypłat na wynagrodzenia za pracę. Wypłaty te nie będą mogły bowiem przewyższać przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału określonego na podstawie przepisów odrębnych wraz z podatkami i innymi ciężarami ustawowymi.

Przedstawiony projekt odstępuje od niektórych założeń nowelizacji postępowania egzekucyjnego wprowadzonych ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804), pozostawiając pozaegzekucyjne wypłaty z rachunku bankowego dłużnika poza kontrolą sądu, niemniej jednak zasługuje na zdecydowane poparcie, z zastrzeżeniami przedstawionymi niżej w punkcie III.

Biorąc pod uwagę społeczny odbiór, z jakim spotkała się nowelizacja art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, a zwłaszcza wyrażane obawy pracowników co do jej wpływu na realizację wypłat wynagrodzeń za pracę, konieczna wydaje się nowelizacja wymienionego przepisu, idąca w kierunku zwiększenia ochrony świadczeń pracowniczych w egzekucji z rachunku bankowego pracodawcy.

Za takim rozwiązaniem, zdaniem projektodawcy, przemawia również wzgląd na konstytucyjne zasady ochrony pracy, sprawiedliwego wynagrodzenia za świadczoną pracę oraz naczelną zasadą sprawiedliwości społecznej. Zasady te obejmują bowiem wartości, które muszą być chronione i realizowane przez państwo.

W przypadku kolizji tych wartości z interesem wierzycieli koniecznym wydaje się wprowadzenie rozwiązań chroniących chociażby w ograniczonym zakresie należności pracownicze.

III. Projekt ustawy zgłoszony przez Prezydenta RP może budzić jednak pewne wątpliwości, które nie dotyczą jednak kwestii najistotniejszych.

1. Zgodnie z projektem, dokonywane z zajętego rachunku bankowego wypłaty alimentów i rent o charakterze alimentacyjnym zasądzonych tytułem odszkodowania, w odróżnieniu od wypłat na wynagrodzenia za pracę, nie byłyby ograniczone co do wysokości. Takie rozwiązanie wydaje się być niekonsekwentne. Stanowi bowiem wyłom w zasadzie, iż środki zgromadzone na zajęтым rachunku bankowym dłużnika służą zaspokojeniu wszystkich wierzycieli i winny ulegać podziałowi zgodnie z regułami rządzącymi postępowaniem egzekucyjnym. Zasadne byłoby zatem ustanowienie ograniczeń również w wypłacie alimentów i rent o charakterze alimentacyjnym, które – co do zasady - służą temu samemu celowi co wynagrodzenie za pracę.

2. Rozważenia wymaga zasadność wprowadzenia przepisu przejściowego w brzmieniu zaproponowanym w art. 2 projektowanej ustawy. Przepis ten nakazuje bowiem stosowanie w postępowaniach egzekucyjnych wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy przepisów obowiązujących w dniu wszczęcia tych postępowań. Z punktu widzenia wzmocnienia ochrony należności pracowniczych z tytułu wynagrodzenia za pracę przepis ten wydaje się dyskryminować pracowników dłużnika, w stosunku do którego postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte pod rządami art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 lutego 2005 r. Pracownicy ci nie będą mogli bowiem, aż do zakończenia

postępowania egzekucyjnego, skorzystać ze środków wprowadzonych ustawą, mających na celu wzmocnienie ochrony wynagrodzenia za pracę.

Dlatego, mając na uwadze cel proponowanej nowelizacji, należałoby rozważyć wprowadzenie przepisu przejściowego wyrażającego zasadę bezpośredniego działania nowej ustawy, według której postępowania egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, toczą się od tego dnia według przepisów tej ustawy.

3. Wydaje się zbędne użyte w projektowanym przepisie art. 890 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego określenie „w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy”, skoro przepis ten w pierwszej kolejności odwołuje się do pojęcia „rachunku bankowego”. Pojęcie to zgodnie z przepisem art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.) obejmuje swoim zakresem również rachunki oszczędnościowe. Rachunek taki może być jednak prowadzony tylko dla dłużnika będącego osobą fizyczną, ewentualnie szkolnych kas oszczędnościowo-pożyczkowych i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych.

4. Rozważenia wymaga ponadto, czy nie należałoby doprecyzować, o jakie przeciętne wynagrodzenie z poprzedniego kwartału chodzi w projektowanym art. 890 § 2, a w szczególności na podstawie jakich odrębnych przepisów i przez kogo jest ono określone.

IV. Reasumując, Rząd pozytywnie opiniuje i udziela poparcia prezydenckiemu projektowi ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, z zastrzeżeniem uwag przedstawionych wyżej w pkt III.

U S T A W A
z dnia 2005 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.¹⁾) w art. 890 § 2 otrzymuje brzmienie:

”§2 Wynikający z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, w tym rachunku bankowego obejmującego wkład oszczędnościowy, zakaz wypłat z tego rachunku nie dotyczy bieżących wypłat na wynagrodzenie za pracę do wysokości przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału określonego na podstawie przepisów odrębnych wraz z podatkami i innymi ciężarami ustawowymi oraz na zasądzone alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania. Wypłata na wynagrodzenie za pracę może nastąpić po złożeniu bankowi odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata na alimenty i renty alimentacyjne – tytułu wykonawczego stwierdzającego obowiązek dłużnika do płacenia alimentów lub renty. Bank dokonuje wypłat na alimenty i renty do rąk uprawnionego do tych świadczeń.”.

Art. 2

Postępowania egzekucyjne wszczęte przed wejściem w życie niniejszej ustawy toczą się według przepisów obowiązujących w dniu ich wszczęcia.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, 1193, Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070, 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368, Nr 138, poz. 1546, z 2002 r., Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98 i Nr 22, poz. 185.

Uzasadnienie

Obowiązująca od dnia 5 lutego 2005 r. zmiana w Kodeksie postępowania cywilnego, wprowadzona ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804), w zakresie postępowania egzekucyjnego wyłącza co do zasady możliwość dokonania wypłaty z zajętego przez komornika rachunku bankowego (art. 890 §2 Kpc). W aktualnym stanie prawnym jedynym wyjątkiem jest możliwość zwolnienia przez sąd dokonania wypłaty z zajętego rachunku na wynagrodzenie za pracę pracowników zatrudnionych u dłużnika będącego przedsiębiorcą z zastrzeżeniem, iż dotyczy to wyłącznie świadczeń za okres do 3 miesięcy i tylko do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Należy podkreślić, iż zmiana art. 890 § 2 Kpc realizowała jedno z założeń obszernej nowelizacji postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego, a mianowicie zwiększenie ochrony egzekwującego wierzyciela. Poprzedni przepis umożliwiał nieuczciwym dłużnikom usunięcie spod zajęcia znajdujących się na zajęтым rachunku pieniądze.

Wprowadzone ustawą nowelizującą nowe brzmienie art. 890 § 2 Kpc wzmocniło prawa wierzycieli, jednak w sposób nieproporcjonalny do zamierzonego celu spowodowało ograniczenie praw pracowniczych, w szczególności poprzez osłabienie skuteczności środków służących ochronie wynagrodzenia za pracę. Analizując *ratio legis* przedmiotowej zmiany nie można pominąć wartości konstytucyjnych sformułowanych w postanowieniach Ustawy Zasadniczej. Jedną z naczelných reguł ustrojowych jest wyrażona w art. 24 Konstytucji zasada ochrony pracy, będąca deklaracją obejmującą warunki, zakres i treść świadczenia pracy. Wśród elementów treści stosunku pracy wynagrodzenie zajmuje miejsce szczególne, co znajduje normatywne rozwinięcie w dalszych przepisach Ustawy Zasadniczej w szczególności w sformułowanej w art. 65 zasadzie sprawiedliwego wynagradzania za świadczoną

pracę. Należy podkreślić, iż praca ma być wynagradzana godziwie w takim rozumieniu, aby wystarczała na zaspokojenie pewnych uzasadnionych potrzeb życiowych jednostki. Przepis art. 65 Konstytucji stanowi konkretyzację ogólnej zasady sprawiedliwości społecznej, obejmującej cały szereg wartości, które muszą być chronione i realizowane przez państwo.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także, a może przede wszystkim, społeczny odbiór z jakim spotkała się nowelizacja art. 890 § 2 Kpc, a zwłaszcza wyrażane obawy pracowników co do jej wpływu co do realizacji wypłat wynagrodzeń za pracę, zasadne jest wystąpienie z inicjatywą kolejnej nowelizacji tego przepisu, która co do zasady uwzględniałaby konstrukcję obowiązującą od dnia 5 lutego 2005 roku, ale była mniej dotkliwa w skutkach dla pracowników dłużnika.

Projektowana zmiana przywraca stan prawny w zakresie ochrony świadczeń pracowniczych istniejący do dnia 4 lutego 2005 r. Istotą tej zmiany jest objęcie ochroną wynagrodzenia za pracę niezależnie od statusu prawnego podmiotu, który jest pracodawcą. Projekt nie przewiduje ograniczeń co do okresu zatrudnienia pracownika, którego wynagrodzenie podlega ochronie. Jednak uwzględniając interesy wierzycieli wprowadza ograniczenie kwotowe dopuszczając bieżące wypłaty na wynagrodzenie za pracę do wysokości nie przekraczającej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia określanego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.).

Ocena skutków regulacji

Projektowana ustawa dotyczy nieograniczonego kręgu podmiotów. Obejmuje ona ochronę świadczenia z tytułu umowy o pracę niezależnie od formy organizacyjnej w jakiej działa pracodawca. Przywrócenie pełnej ochrony wynagrodzenia za pracę służy zaspokojeniu podstawowych potrzeb

pracobiorców. Stanowi jednocześnie niezbędny kompromis uwzględniający prawa wierzycieli egzekwujących należne im wierzytelności.

Ustawa nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Materia projektowanej ustawy znajduje się poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

